

Beszámoló a fehérgólya-fiókák 2024. évi gyűrűzéséről

Elérkezett a fiókák kirepülésének időszaka és ezzel lezárult az MME idei gólyafióka-gyűrűzési szezonja is. A tavalyi rekord után idén még több fióka lábára került gyűrű: országszerte 526 fészekben 1767 fióka kapott egyedi jelölést (ez a szám még nem tartalmazza a mentőhelyekre bekerült, később szabadon eresztendő fiatalokat). Az akció 17 megyét, 296 települést érintett.

A fiókák lábára helyezett kék színű műanyag, vagy festett alumínium gyűrű számai távolabbról is leolvashatók, így egyedileg azonosíthatók lesznek a madarak. Az egyedek életkora, vonulási útvonala, területhűsége egyaránt fontos információ a vadmadarak viselkedésének megismeréséhez, ezzel a rájuk leselkedő veszélyek feltérképezéséhez és védelmük megtervezéséhez.

Mivel a fészkek többsége villanyoszlopon található, a fiókák legnagyobb részére is az áramszolgáltatók közreműködésével, az általuk biztosított emelőkosaras jármű segítségével került gyűrű.

Szolgáltató	DÉMÁSZ	ELMŰ	ÉMÁSZ	EON	TITÁSZ	Villanyoszlop összesen	Egyéb fészkaljzat	Mind-összesen
Fészkek	128	17	128	211	3	487	39	526
Fióka	430	63	417	713	7	1630	137	1767

Az egyes áramszolgáltatók közreműködése az akcióban

A költési siker végleges számait az idei nemzetközi gólya felmérés keretében végzett országos census lezárulta után ismerjük majd meg, de a jelek szerint jó éve van kedvenc madarunknak: egy fészekben átlagosan 3,36 fiókat találtak a madárgyűrűzők.

Fészkenkénti fiókaszám	1	2	3	4	5	6	Összesen
Fészkek száma	32	68	168	196	61	1	526
Fiókák száma	32	136	504	784	305	6	1767

A fiókaszám megoszlása fészkenként

A legtöbb fészket Bács-Kiskun, Nógrád, Veszprém és Győr-Moson-Sopron vármegyékben látogattak meg a szakemberek.

Vármegye	Fészkek száma	Fiókák száma
Bács-Kiskun	110	368
Baranya	2	4
Borsod-Abaúj-Zemplén	18	59
Csongrád-Csanád	23	74
Fejér	25	84
Győr-Moson-Sopron	53	179
Hajdú-Bihar	4	15
Heves	10	29
Komárom-Esztergom	14	54

Vármegye	Fészkek száma	Fiókák száma
Nógrád	94	310
Pest	42	152
Somogy	2	6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3	7
Tolna	5	18
Vas	27	82
Veszprém	65	236
Zala	29	90
Összesen	526	1767

Vármegyei összesítés

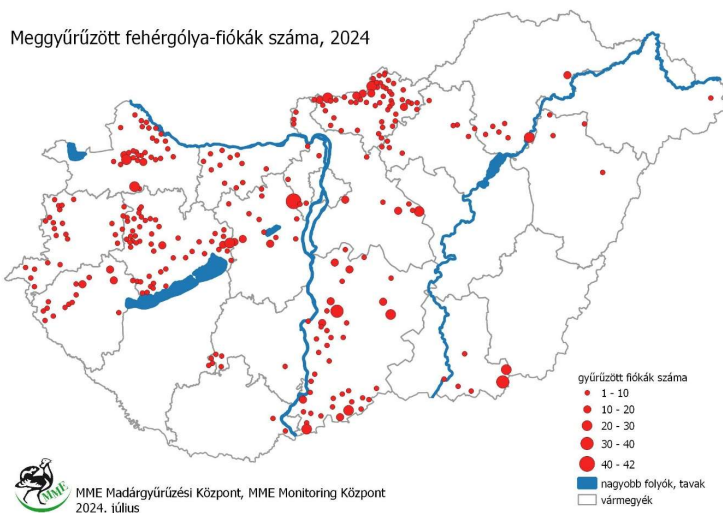
A gyűrűzött fészkek és fiókák száma Csanádpalotán (Csongrád-Csanád), Akasztón és Madarason (Bács-Kiskun), illetve Pusztazámoron (Pest) volt a legmagasabb. Utóbbi település határában található Budapest egyik legnagyobb hulladéklerakója, ahol az utóbbi években kaptak rá a gólyák a lakossági hulladékban történő keresgélésre.

Település	Gyűrűzéssel érintett fészkek száma
Csanádpalota	12
Madaras	12
Pusztazámor	12
Szany	10
Akasztó	9
Hercegszántó	9
Tápiógyörgye	9
Ipolyvece	8
Ludányhalászi	8
Csorna	7
Szécsény	7

A legtöbb legyűrűzött fészkekkel rendelkező települések

Település	Gyűrűzött fiókák száma
Pusztazámor	42
Csanádpalota	38
Akasztó	33
Madaras	30
Szany	30
Tápiógyörgye	29
Hercegszántó	28
Ludányhalászi	26
Ósi	26
Bugac	25
Tiszakeszi	24
Csorna	23
Pitvaros	23
Ipolyvece	22

A legalább 20 gyűrűs fiókát adó települések

A golyafióká-gyűrűzések megoszlása (a piros kör a fiókaszámmal arányos)

Adatok, érdekességek

A golyagyűrűzést hazánkban megalakulása, 1974 óta Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) Madárgyűrűzési Központja koordinálja. Bár a hazai madárgyűrűzés – a világon harmadikként – 1908-ban indult, a Madártani Intézet világháborús leégése miatt csak 1951-től vannak pontos adataink.

A Magyarországon gyűrűzött fehér golyák száma 1951-től 24 282 példány. Ebből helyben (0–5 km) megkerült 1098 példány (4,52 %) (1830 esetszámmal), a belföldi (>5 km) megkerülések száma 1755 példány (7,23 %) (4188 esetszám), a külföldi megkerüléseké 543 példány (2,24 %) (852 esetszám). A Magyarországon megkerült külföldi gyűrűs madarak száma (1908-tól) 1498 példány (2820 esetszám). A legtávolabbi megkerülés: 9037 km (Magyarország–Dél-afrikai Köztársaság). A legidősebb gyűrűs madár gyűrűzése és megkerülése között eltelt idő 12 439 nap (34 év 0 hó 21 nap) (Magyarország–Törökország).

További információk, naponta frissülő statisztikák az MME-honlap Tudástárában, a Magyarország madarai menüpontban található: <https://mme.hu/magyarorszagmadarai/madaradatbazis-ciccic> .

On-line golyafészkek-adatbázis: <https://termeszetlesen.mme.hu/#/golyales> .